

travelbook

Dublin

THE TEMPLE BAR

46

OYSTERS

My Goodness
My GUINNESS

THE TEMPLE BAR

*The Walrus and the Carpenter
Sat down at once to sup...*

Bezdroża

Mistrzowska #ochrona ERGO
HESTIA

Autor przewodnika: Piotr Thier

Redaktor prowadzący: Katarzyna Leja

Aktualizacja: Aleksander Król

Redakcja: Paulina Kielan

Korekta: Magdalena Bieniek, Aleksandra Marczuk

Opracowanie kartograficzne: DAKA – Studio Graficzne

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

© OpenStreetMap contributors; www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Skład: Dawid Kwoka

Okładka: materiały zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bedut2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-5389-3

Copyright © Helion, 2019

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKCJE DUBLINA	6
INFORMACJE PRAKTYCZNE	11
PRZED WYJAZDEM	12
Wybór czasu podróży	12
Źródła informacji	12
Formalności	13
DOJAZD	14
Samolotem	14
Samochodem, autobusem lub pociągiem	14
Autostopem	15
Promem	15
NA MIEJSCU	16
Komunikacja	16
Noclegi	18
Wyżywienie	19
INFORMATOR A-Z	20
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	31
KRAJOZNAWCZE ABC	32
Położenie i ukształtowanie powierzchni	32
Klimat	32
Flora i fauna	33
Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego	33
Geologia Irlandii	36
Historia Irlandii	36
Historia Dublina	40
SPOŁECZEŃSTWO	43
Polityka	44
Gospodarka	44
Religia	45
Język	46
KULTURA I SZTUKA	48
Architektura	48

Literatura	49
Muzyka	49
Malarstwo	52
Sport	53
Święta i festiwale	54
KUCHNIA	57
ZWIEDZANIE DUBLINA	59
DZIELNICA ŚREDNIOWIECZNA	60
DZIELNICA TEMPLE BAR	81
TRINITY COLLEGE	88
GRAFTON STREET ORAZ OKOLICE SAINT STEPHEN'S GREEN	97
GRAND CANAL DOCK	106
POŁUDNIOWY ZACHÓD MIASTA	110
PHOENIX PARK, SMITHFIELD I DZIELNICA PRAWNICZA	118
OKOLICE O'CONNELL STREET I DZIELNICA GEORGIAŃSKA	130
DZIELNICA PORTOWA I CENTRUM FINANSOWE	138
OKOLICE DUBLINA	143
NA POŁUDNIE OD DUBLINA	144
Dún Laoghaire	144
Dalkey	147
Bray	148
Greystones	150
Glendalough	150
SZLAKI GÓRSKIE NIEOPODAL DUBLINA	156
NA ZACHÓD OD DUBLINA	157
Clondalkin	157
Celbridge	157
Kildare	158
NA PÓŁNOC OD DUBLINA	160
Clontarf i Bull Island	160
Howth	161
Portmarnock i Malahide	164
Skerries	165
NA PÓŁNOCNY ZACHÓD OD DUBLINA	167
Tara	167
Trim	169
Loughcrew	170

Kells _____	171
Monasterboice _____	172
Mellifont i Slane _____	173
Newgrange _____	174
Drogheda _____	175
INDEKS _____	178
AUTOR PRZEWODNIKA _____	181
LEGENDA _____	181

Spis planów i map

Przedmieścia Dublinia _____	przednia okładka
Irlandia _____	35
Dzielnica średniowieczna _____	62–63
Temple Bar i Trinity College _____	82–83
Grafton Street i Grand Canal Dock _____	98–99
Dzielnice południowo-zachodnie _____	110–111
Dzielnice północne _____	120–121
Okolice Dublinia _____	tylna okładka

Spis ramek

Co warto ze sobą zabrać? _____	13	Księga z Kells _____	92
Dublin w internecie _____	23	Molly Malone _____	94
Informacja turystyczna _____	24	Grafton Street w popkulturze _____	100
Dni wolne od pracy _____	25	Zielone okopy? _____	101
Placówki dyplomatyczne _____	26	Fauna i flora Phoenix Park _____	122
Dublin – dane encyklopedyczne _____	33	Końska afera _____	124
Kalendarium historyczne _____	42	Narodziny Drakuli _____	127
Najwybitniejsi pisarze irlandzcy _____	50	Daniel O’Connell _____	130
Stew – irlandzki gulasz		Dún Laoghaire podczas	
z mięsem wołowym _____	58	I wojny światowej _____	145
Harfa _____	75	Restauracja McDonald’s w Bray _____	148
Chester Beatty _____	77	Zamek w Trim w popkulturze _____	169
Jak przejść się po Dublinie, nie mijając		Jak szybko i tanio zwiedzić	
po drodze żadnego pubu? _____	84	północno-zachodnie obrzeża	
Morderstwo w akademiku _____	89	Dublina _____	177

NIEZAPOMNIANE PRZEŻYCIA

Wziąć udział w obchodach Dnia św. Patryka

Co roku 17 marca każda wieś, miasteczko i miasto Irlandii, a w szczególności Dublin, obchodzi najważniejsze irlandzkie święto. W tym dniu tradycja nakazuje ubierać się na zielono (zielony to narodowy kolor Irlandii). Przez niemal wszystkie miejscowości przechodzą ogromne zielone korowody. W barach i pubach trwa zabawa do białego rana.

Stanąć oko w oko z wikingami

Centrum dziedzictwa kulturowego Dublina przedstawia drobiazgowo całą historię Irlandii i Dublina, a w szczególności czasy wikingów. To unikatowe miejsce, w którym każdy może odbyć podróż w czasie.

Spróbować whiskey i guinnessa w oryginalnych wytwórniach

Irlandia od wieków słynie na całym świecie z dwóch trunków: whiskey i piwa marki Guinness. Żadna wizyta w Dublinie nie jest kompletna bez odwiedzenia destylarni Jamesona i browaru Guinness Storehouse oraz degustacji tych napojów.

Atrakcje Dublina

Kup książkę

Poleć książkę

Poczuć się jak więzień w Kilmainham Gaol

Kilmainham Gaol – więzienie, w którym odbywało wyrok wiele kluczowych postaci w historii kraju – to jeden z najciekawszych zabytków miasta udostępnionych do zwiedzania. Surowe mury, mroczny średnio-wieczny klimat i spartańskie cele na każdym zrobią wrażenie.

Zaszaleć w Temple Bar

Dublin słynie z imprezowego klimatu i oszalałymi ilością pubów, klubów i kawiarenek, których największe skupisko znajduje się w rejonie Temple Bar. Codziennie odbywają się tam koncerty, gry, zabawy, karaoke i różne inne formy rozrywki lubiane przez Irlandczyków.

Udać się na spacer wzdłuż nabrzeży rzeki Liffey

Spacerując wzdłuż Liffey, można niemal dosłownie zobaczyć całą historię Dublina od czasów najdawniejszych po współczesność – Phoenix Park, najstarsze założenia miasta w okolicach Wood Quay, zabytkowe budowle historyczne i dzielnicę średniowieczną, tętniącą życiem dzielnicę Temple Bar, a wreszcie supernowoczesne korporacyjne zabudowania Grand Canal Dock i Point Village.

Kup książkę

Poleć książkę

Dzielnica średniowieczna

Średniowieczna dzielnica Dublina (Medieval Quarter), położona na południe od rzeki Liffey, to historyczne centrum kulturalne, religijne i społeczne miasta od XII w. aż po dziś dzień. Swoją siedzibę mieli tutaj mnisi, duchowni i mieszczanie, tutaj też w okresie panowania wikingów rozwinął się handel. Za jego sprawą Dublin stał się kosmopolitycznym, prężnie rozwijającym się miastem, przyciągającym wielu handlarzy z różnych zakątków świata. Obecnie dzielnica średniowieczna to skupisko najważniejszych zabytków stolicy Irlandii, rozpostarte między rzeką Liffey a jedną z najbardziej ruchliwych ulic w centrum – **High Street** – oraz główną aleją biegnącą na południe od centrum – **Patrick Street**.

HISTORIA

Najstarszą część miasta obecnie zajmują dwie katedry: św. Patryka (St Patrick's Cathedral) i Kościoła Chrystusowego (Christ Church Cathedral) oraz pozostałości średniowiecznych murów miejskich wzniesionych w IX w. przez wikingów. Dogodne położenie na niewielkim wzgórzu nad rzeką Liffey pozwoliło na strategiczne obserwacje najazdów nieprzyjaciół, a dostęp do wody sprzyjał rozwojowi handlu i międzynarodowej wymianie dóbr. W 1. poł. XI w. rozpoczęto budowę katedry Kościoła Chrystusowego, a 100 lat później – katedry św. Patryka. Na początku XIII w. król **Jan bez Ziemi** nakazał wybudowanie Zamku Dublińskiego (Dublin Castle), by chronić stolicę i dobytek władców królestwa. Ufortyfikowania dzielnicy średniowiecznej zachowały się do XVIII w., kiedy to rozebrano

ostatnie istniejące baszty i większość murów miejskich.

WARTO ZOBACZYĆ

Zwiedzanie dzielnicy średniowiecznej najlepiej rozpocząć przy budynku Four Courts (Cztery Sądy). Po przejściu przez **most O'Donovana Rossy** (O'Donovan Rossa Bridge) dociera się na południowy brzeg Liffey do Winetavern Street. Skręciwszy w pierwszą ulicę w prawo, **Cook Street**, po lewej stronie można dostrzec **ruiny murów miejskich**. Jest to największy fragment ocalałych fortyfikacji wznoszonych od IX w. w celu obrony grodu przed najeźdźcami. Mury te – zbudowane z wapiennych cegieł – miały ok. 7 m wysokości i do 3 m grubości. Mur przy Cook Street ma aż **93 m** długości i stanowi równocześnie ogrodzenie kościoła św. Audoena (St Audoen's Church) oddzielające świątynię od zabudowań klasztoru Franciszkanów. System fortyfikacyjny starego Dublina obejmował także osiem bram wjazdowych na teren grodu, niestety żadna z nich nie zachowała się do dzisiaj.

Wiele fragmentów murów miejskich i konstrukcji obronnych obecnie znajduje się głęboko pod ziemią. Najlepszym tego przykładem są pozostałości w podziemiach Zamku Dublińskiego, pod wieżą Record (Record Tower). Podczas wykopaliśk z końca XIX w. odkryto także fragmenty fosi dochodzącej do 15 m szerokości i do 9 m głębokości, ciągnącej się wzdłuż murów. Większość z podziemnych konstrukcji funkcjonowała równocześnie jako wzmocnienie chroniące przed napływem wody z rzeki

Kup książkę

Poleć książkę

Liffey i regulujące jej bieg. Część fosy zapewne była zalewana w czasie większych opadów, by zapobiec powodzi.

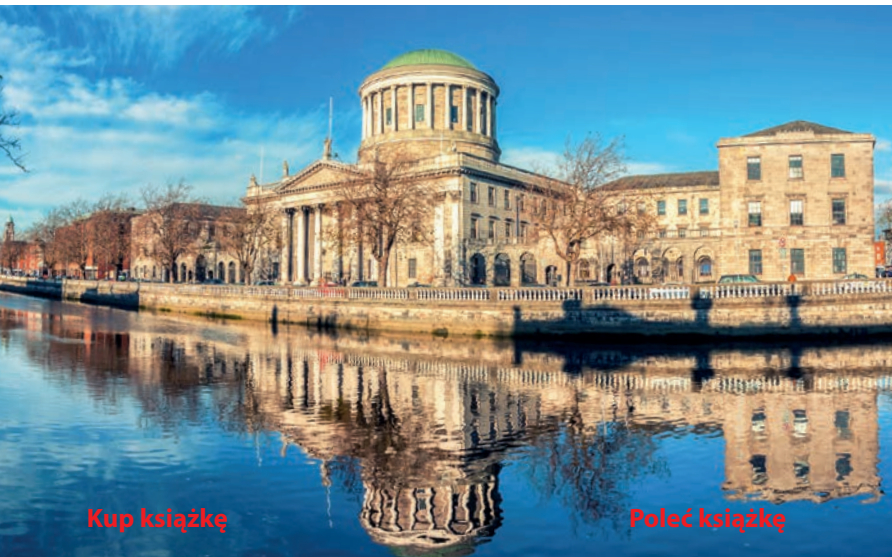
Po drugiej stronie murów miejskich przy Cook Street, wewnątrz dawnego ufortyfikowanego miasta, znajduje się **kościół św. Audoena** (St Audoen's Church) **Corn Market**, czynne: 19 IV–24 X codz. 9.30–17.30, **wstęp wolny**. Budowla ta pochodzi z końca XII w. i jest najstarszym kościołem parafialnym w Dublinie. Świątynia została ufundowana i wzniesiona w 1190 r. przez biskupa Johna Comyna i funkcjonuje nieprzerwanie aż do dziś! Jej patron, św. Audoen, biskup Rouen żyjący w VII w., jest równocześnie patronem Normandii – krainy, z której przybyli do Irlandii jej najeźdźcy. Wewnątrz kościoła można znaleźć XVII-wieczne pamiątki po rodzinach Duff oraz Sparke, a także nagrobek barona Portleстера i jego żony z rzeźbą nagrobną naturalnej wielkości.

W kaplicy św. Anny wybudowanej w południowej nawie obecnie znajduje się stała wystawa dotycząca działalności parafii oraz dublińskich bractw aż do XVIII w. Bractwo św. Anny założone w 1430 r. przez Henryka VI

skupiało głównie przedstawicieli cechu piekarskiego. Mogli oni liczyć na królewskie przywileje, które pozwalały im nabywać dobra na własność, a część pieniędzy przeznaczać na swoją działalność. Bractwo posiadało wiele nieruchomości i przedmiotów codziennego użytku, a ostatnie zapiski dokumentujące nabycie dóbr pochodzą z 1740 r. Przeszło istnieć w połowie XVIII w.

Od XVI w. kościół zaczął tracić na znaczeniu, zdominowany przez katedry położone w pobliżu. Wtedy też zawałiła się część dachu, w tym nad kaplicą Portlesterów z charakterystycznymi arkadami, obecnie udostępnioną do zwiedzania. Powolny proces odbudowy rozpoczął się w latach 80. XX w. – zrekonstruowano wieżę, zamontowano na nowo dzwony, odremontowano kaplicę św. Anny i ponownie zadaszono większość kościoła. W trakcie wykopisk prowadzonych na terenie świątyni w połowie lat 90. odkryto wiele bezcennych zabytków średniowiecznych, m.in. XII-wieczną chrzcielnicę. Obecnie w kościele regularnie odbywają się koncerty oraz wystawy tematyczne.

▼ Widok na Four Courts od strony rzeki Liffey

Kup książkę

Poleć książkę

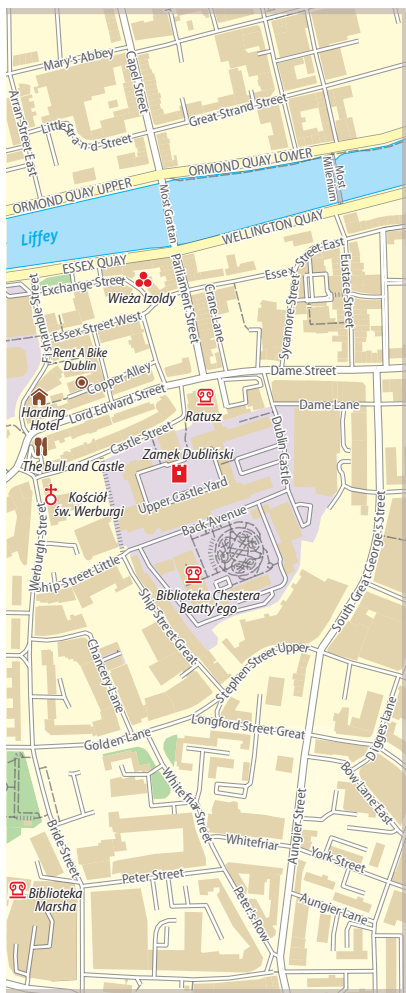
Pomiędzy kościołem św. Audoena a katedrą Kościoła Chrystusowego znajduje się **polna parafia św. Audoena** 📍 14 High Street, +353 87 239 3235, prowadzona przez zakon chrystusowców. Msze święte w języku polskim odbywają się w niedziele o 9.30, 11.00, 12.30 oraz 18.00.

Podążając na wschód ulicami Corn Market oraz High Street, głównymi arteriami dzielnicy średniowiecznej, docieramy do

najważniejszego kościoła Dublinia, **★ katedry Kościoła Chrystusowego** (Christ Church Cathedral) 📍 Christchurch Place; www.christchurchcathedral.ie; czynne: cały rok oprócz 26 XII; III i X pn.–sb. 9.30–18.00, nd. 12.30–14.30, 16.30–18.00, IV–IX pn.–sb. 9.30–19.00, nd. 12.30–14.30, 16.30–19.00, XI–II pn.–sb. 9.30–17.00, nd. 12.30–14.30; wstęp: dorośli 7 EUR, bilet ulgowy 5,50 EUR, dzieci do 16 r.ż. 2,50 EUR; bilet łączony

Kup książkę

Poleć książkę

z centrum Dublinia: dorośli 15 EUR, bilet ulgowy 12,50 EUR, dzieci do 16 r.ż. 7,50 EUR, bilet rodzinny (2 dorosłych i 2 dzieci do 16 r.ż.) 38 EUR, połączonej z centrum dziedzictwa kulturowego **Dublinia**. Katedra jest obecnie jedną z najstarszych budowli w mieście. Powstała ok. 1030 r. z inicjatywy pierwszego biskupa Dúnána oraz Sigtrygga Silkbearda, nordyckiego króla Dublinia. W wyniku przejścia władzy w mieście przez

Anglonormanów pod wodzą Richarda de Clare (Strongbowa) oryginalny drewniany kościół został zburzony i w 1172 r. wybudowano nową, kamienną świątynię. Po śmierci Strongbow został pochowany w krypcie w podziemiach katedry.

Niestety, pierwotna bryła kościoła nie została zachowana. W 1182 r. przebudowano go w stylu romańskim, a w 1562 r. wskutek zapadnięcia się gruntu zawaliła się południowa ściana budynku. Obecny kształt kościoła przybrał dopiero w 1871 r. dzięki architektowi George'owi Edmundowi Streetowi. Ostatnie restauracje miały miejsce w 1999 r., kiedy zamontowano 7 dodatkowych dzwonów, co dało w sumie 19 dzwonów o wadze od 0,25 do prawie 2,5 t – rekord świata w liczbie dzwonów wykonujących podczas wydawania dźwięku obrót o 180 stopni. Rok później dokonano odbudowy krypty katedralnej pochodzącej z końca XI w.

Kościół jest orientowany, to znaczy, że ołtarz główny jest skierowany ku wschodowi. Przez wieki był miejscem wielu ważnych wydarzeń historycznych, m.in. koronacji króla Edwarda IV na króla Anglii w 1461 r. oraz światowej premiery opery Georga Friedricha Händla *Mesjasz* w 1742 r.

Największą ozdobą zachodniej części świątyni jest **zachodnie przeszło** – złożone z pięciu ostrołukowych okien wypełnionych witrażami przedstawiającymi m.in. drzewo Jesego – drzewo genealogiczne Jezusa Chrystusa. Zostały one zrekonstruowane na podstawie ich oryginalnej XIII-wiecznej postaci przez G.E. Streeta.

W zachodnim narożniku katedry znajduje się tzw. **Zakątek Muzyków** – seria płaskorzeźb i tablic pamiątkowych poświęconych katedralnym muzykom – organistom, chórzystom, dyrygentom. Katedralny chór został założony w 1480 r. przez Thomasa Benetta (zresztą także mającego swój pomnik

w Zakątku Muzyków), początkowo jako zespół 4-osobowy. Pierwsza w Dublinie szkoła chóralna powstała natomiast 13 lat później i wykształciła wielu wybitnych wykonawców.

W małej nawie obok Zakątka Muzyków znajduje się **baptysterium** skrywane czarną chrzcielnicę z 1870 r. w stylu wiktoriańskim oraz witraże przedstawiające pięciu irlandzkich świętych (Cormaca, Wawrzyńca, czyli Lawrence'a O'Toole'a, Patryka, Cuthberta i Finbara). Podążając wzdłuż muru, w którym znajduje się baptysterium, dotrzemy do **bocznej nawy północnej**, przy której można podziwiać grobowiec Charlesa Lindsaya, ostatniego dziekana katedry Kościoła Chrystusowego i biskupa hrabstwa Kildare. Łączone stanowisko obejmował aż do 1871 r. Nagrobek

odlany z brązu przedstawia naturalnych rozmiarów figurę leżącego biskupa.

Centralną część katedry przed transeptami bocznymi zajmuje **lektorium**, czyli przegroda chórowa, datowana na lata 70. XIX w. Podążając w stronę ołtarza, zobaczymy piękne **stalle**, a także monumentalny tron arcybiskupa po prawej stronie. Miejsca w stallach są opatrzone tabliczkami imiennymi, ławki pokrywają bogate rzeźbienia wykorzystujące motywy roślinne, a same organy, wykonane z jasnego drewna, zwieszają się wysoko nad głowami śpiewających. Wzdłuż nawy głównej wyraźnie widać wypaczenie północnego muru katedry, który w wyniku zawalenia się dachu odchylił się od pionu o 18 cali (ok. 46 cm).

Centralnym punktem katedry jest **prezbiterium** wyróżniające się pięknym zielonym obrusem wyścielającym ołtarz, pochodzącym z okresu wiktoriańskiego. Na lewo od prezbiterium położony jest **transept północny**, przestrzeń z krzyżowym sklepieniem otoczona wieloma kolumnami, w której umieszczono liczne pomniki, np. pomnik ku pamięci wicekróla sir Henry'ego Sidneya z XVI w. oraz Jamesa

▼ Dublinia

Kup książkę

Poleć książkę

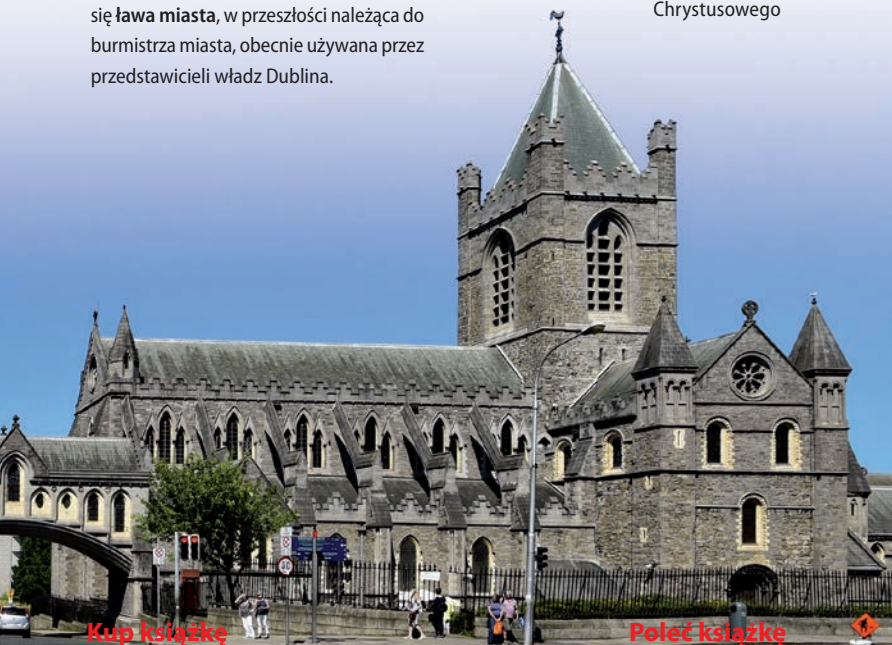
Hewitta, wicehrabiego Lifford. Znajdują się tu także zabytkowe płyty podłogowe pochodzące z XVII w.

Naprzeciwko mieści się **transept południowy** z romańskimi oknami oraz łukami, stanowiący swoistą mieszankę stylu romańskiego i gotyckiego. Z jego lewej strony widać kaplicę jednego z irlandzkich świętych – św. Wawrzyńca (Lawrence’a O’Toole’a), jedynego kanonizowanego arcybiskupa oraz oficjalnego patrona Dublina. Nieopodal transeptu południowego umiejscowione jest wejście do **średniowiecznej krypty**.

Kierując się na wschód od głównego ołtarza, można dotrzeć do **ambitu** – wąskiego przejścia wokół prezbiterium z tyłu ołtarza głównego – powstałego z przedłużenia transeptów. W jego **południowej** części (bliżej wejścia do krypty) można obejrzeć **ławę państwową**, w której niegdyś zasiadali porucznicy lorda namiestnika (wicekróla). Współcześnie podczas uroczystości zajmuje w niej miejsce prezydent Irlandii. Analogicznie w części **północnej** znajduje się **ława miasta**, w przeszłości należąca do burmistrza miasta, obecnie używana przez przedstawicieli władz Dublina.

Na wschodnim krańcu świątyni, za ambitem, leżą trzy ważne kaplice. Pierwsza z nich, **kaplica św. Edmunda**, usytuowana w północno-wschodnim narożniku, poświęcona jest żyjącemu w 2. poł. IX w. męczennikowi i świętemu Kościoła katolickiego, anglikańskiego i prawosławnego. Można w niej podziwiać płytki z hiszpańskiej majoliki oraz inskrypcję od darczyńcy katedry, w której dedykuje on wszystkie witraże prezbiterium swojej zmarłej matce. Pośrodku znajduje się **kaplica Matki Boskiej**, przy której codziennie odbywa się msza święta. Po lewej stronie kaplicy stoi jedna z najnowszych ozdób katedry – drewniana rzeźba *Dziewica z dzieckiem* z 1991 r. autorstwa Imogen Stuart. Ostatnia z kaplic jest poświęcona **św. Laudzie**, a jej główną atrakcją są 63 wzory średniowiecznych kafelków podłogowych z epoki wiktoriańskiej.

▼ Katedra Kościoła Chrystusowego

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Posągi Karola I i Karola II w katedrze Kościoła Chrystusowego

Najważniejszą i najstarszą atrakcją turystyczną katedry jest jednak **średnio-wieczna krypta**. Początki jej budowy są datowane na przełom XI i XII w. – w związku z tym jest ona jednocześnie najstarszą konstrukcją istniejącą do dziś w Dublinie! Co niezwykle, rozpościera się pod całą powierzchnią współczesnego kościoła. To jedna z największych tego typu budowli w Irlandii oraz Wielkiej Brytanii, a jej oficjalna długość wynosi aż 63,4 m. Wnętrze krypty jest zdominowane przez mnogość masywnych kamiennych filarów podtrzymujących całą ciężar katedry oraz jej wieży dzwoniczej.

Krypta skrywa wiele zabytkowych artefaktów zachowanych w doskonałym stanie. Naprzeciwko wejścia do krypty znajdują się kamienne **posągi Karola I i Karola II** z królewskim herbem pomiędzy postaciami. Posągi i herb to pozostałości portyku dawnego ratusza Dublina (Tholsel), który znajdował się obok katedry i został wyburzony w 1806 r. Jednocześnie są to najstarsze irlandzkie rzeźby świeckie. Obok posągów stoi neoklasycystyczny pomnik lorda

kanclerza Irlandii (ang. Lord Chancellor of Ireland), Johna Bowesa, zmarłego w 1767 r.

Na lewo od nich znajduje się wejście do **skarbcza**, w którym prezentowana jest wystawa zawierająca historyczne eksponaty katedralne używane niegdyś podczas Eucharystii, m.in. tabernakulum, świeczniki, naczynia liturgiczne oraz szaty liturgiczne księży i biskupów. Podczas wizyty w skarbcu można obejrzeć 12-minutową prezentację audiowizualną pokazującą losy katedry na przestrzeni dziejów.

We wnętrzu krypty znajduje się również kilka dosyć interesujących nietypowych eksponatów, m.in. zmumifikowane **szczątki kota i szczura** odnalezione w jednej z rur organów w latach 60. XIX w. oraz **dyby**, pierwotnie znajdujące się na dziedzińcu – zakutych w nie przestępców obrzucano warzywami i owocami. Pod filarami, niedaleko sklepienia z pamiątkami i toalet, skrywają się najstarsze fundamenty świątyni sprzed XII w. – prawdopodobnie stanowią one część pierwszego kościoła zrównanego z ziemią przez Anglonormanów.

Kup książkę

Poleć książkę

Grafton Street oraz okolice Saint Stephen's Green

Na południe od dzielnicy Temple Bar oraz od kampusu Trinity College (College'u św. Trójcy) znajduje się jedna z dwóch najważniejszych ulic handlowych stolicy Irlandii – Grafton Street (drugą jest Henry Street po północnej stronie rzeki). Łączy ona plac College Green z parkiem miejskim Saint Stephen's Green (parkiem św. Stefana). Według rankingów z 2008 r. jest ona jednocześnie piątą najdroższą ulicą handlową świata (czynsz za 1 m² wynosi ponad 5,6 tys. EUR/rok).

HISTORIA

Ulica Grafton Street wraz z otaczającymi ją uliczkami handlowymi powstała w 1708 r.

jako modernizacja istniejącej w tym miejscu poprzednio zwykłej drogi gruntowej. Dublin zaczął się wtedy szybko rozwijać, a nowe dzielnice były coraz bardziej oddalone od historycznego centrum. Nazwa obecnej alei handlowej upamiętnia **Henry'ego FitzRoya, pierwszego księcia Grafton** – nieślubnego syna angielskiego króla Karola II.

Park Saint Stephen's Green został otwarty w 1663 r., po gruntownej przebudowie tej części miasta. Wcześniej na tym obszarze znajdowała się tylko podmokła łąka, którą rada miasta postanowiła ogrodzić murem i wykorzystać pod budowę kolejnych budynków. By podnieść prestiż nowych osiedli położonych nieopodal tego miejsca, założono tu piękny park miejski.

▼ Park Saint Stephen's Green

Kup książkę

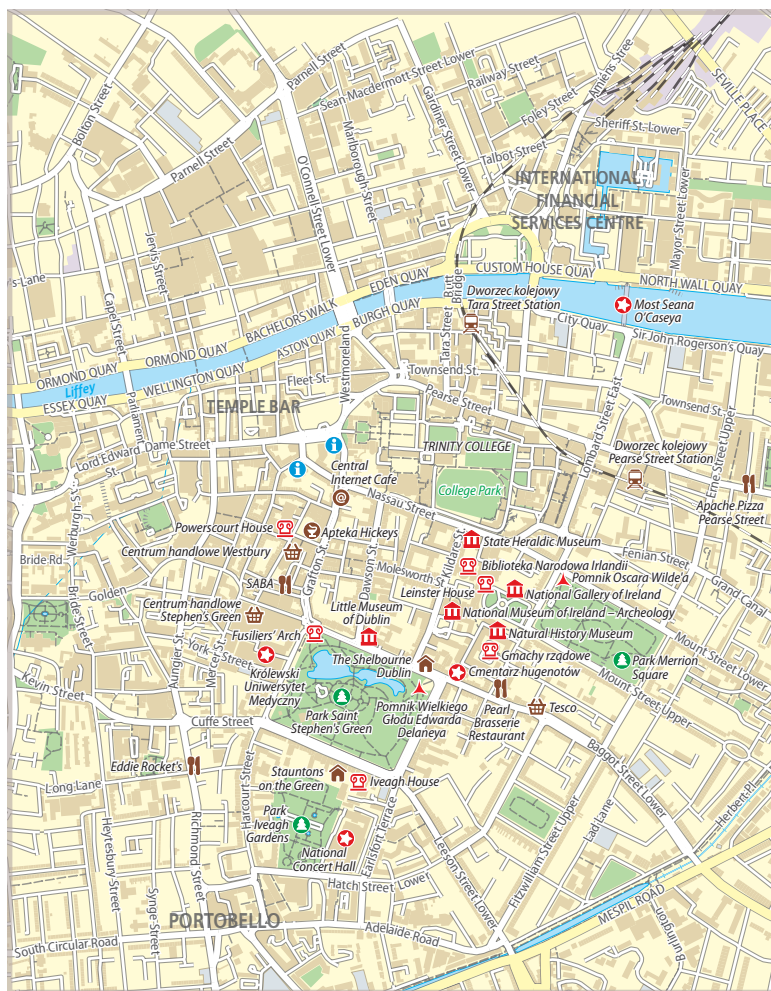
Poleć książkę

WARTO ZOBACZYĆ

Okolice alei handlowej Grafton Street rozciągają się na obszarze pomiędzy South Great George's Street na zachodzie, Nassau Street na północy, Kildare Street na wschodzie a St Stephen's Green North na południu.

Po ukończeniu w 1794 r. budowy obecnie najważniejszego mostu w mieście,

mostu O'Connella (O'Connell Bridge), Grafton Street zmieniła swój charakter: z dużej uliczki mieszkalnej stała się bardzo ruchliwą drogą tranzytową, która przecina niemal całe współczesne miasto. Jedną z najważniejszych budowli położonych przy tej alei jest dom rektora Trinity College pochodzący z połowy XVIII w., pełniący tę funkcję do dziś. Wzdłuż Grafton Street oraz w odchodzących od niej mniejszych

alejkach znajduje się wiele ekskluzywnych sklepów firm znanych na całym świecie. Zakupoholicy natkną się tutaj na butiki m.in. takich marek, jak: Swatch, Swarovski, Tommy Hilfiger czy Levi Strauss. W najbliższej okolicy jest także mnóstwo knajpek i lokali użyteczności publicznej. Warto nadmienić, że przy Grafton Street znajdował się pierwotnie pomnik Molly Malone – został on (podobno tymczasowo) przeniesiony

przed kościół św. Andrzeja (St Andrew's Church) ze względu na budowę linii tramwaju LUAS.

W latach 80. XX w. ulica została przekształcona w deptak i od tamtego czasu stała się słynna z powodu wielu ulicznych artystów, którzy tam występowali i rozpoczęli swoje, nierzadko światowe, kariery. Wśród tych, którzy uzyskali większy rozgłos w Irlandii i na świecie, można wymienić irlandzkiego wokalistę Paddy'ego Casey, współczesną gwiazdę telewizji Davida McSavage'a oraz duet Rodrigo y Gabriela znany z ciekawej techniki gry na gitarach akustycznych.

Dwie przecznice na zachód od Grafton Street, na **William Street South** znajduje się ★ **Powerscourt House** – dawna rezydencja wicehrabiego Richarda Wingfielda, pochodząca z 1774 r. Jej olbrzymi front stanowi jeden z najlepszych przykładów architektury georgiańskiej; obecnie jest to wejście do centrum handlowego o tej samej nazwie. Bywa chętnie wykorzystywany jako jeden z budynków testowych dla studentów architektury.

Przy południowym krańcu Grafton Street, na skrzyżowaniu z King Street South zlokalizowane jest ciekawe stylistycznie kilkipiętrowe centrum handlowe **Stephen's Green Shopping Centre**, jedno z największych w tej części miasta. Można tam znaleźć sklepy praktycznie wszystkich marek znanych w Europie (odzieżowych, RTV i wielu innych), a dodatkowo kilka restauracji i supermarkety spożywcze oferujące niższe ceny niż małe sklepy na starym mieście.

Jedną przecznicę dalej na południe, pomiędzy Glover's Alley a York Street, znajduje się gmach **Królewskiego Uniwersytetu Medycznego** (Royal College of Surgeons), utworzonego w 1784 r. To jedna z najlepszych uczelni medycznych w Irlandii, a jej

Kup książkę

Poleć książkę

Grafton Street w popkulturze

Główna aleja handlowa Dublina tak się utrwaliła w świadomości Irlandczyków oraz przyjezdnych, że przez lata doczekała się licznych odwołań w piosenkach oraz utworach literackich. Pop-rockowa kapela **The Script** wspomina o niej w utworze *Before the worst*, natomiast

światowej sławy wokalistka **Dido** nagrała piosenkę o tytule *Grafton Street*. Ulica zyskała także rozgłos w literaturze za sprawą dwóch dzieł Jamesa Joyce'a – *Dublińczyków* oraz *Portretu artysty z czasów młodości* – których akcja rozgrywała się w stolicy Irlandii.

piękny neoklasycystyczny budynek stanowi ozdobę okolicy.

★ **Park miejski Saint Stephen's Green** (park św. Stefana) jest obecnie jednym z najważniejszych miejsc zielonych i wypoczynkowych (zaraz po Phoenix Park) w stolicy kraju. Założenie parkowe ma prostokątny kształt i wymiary 450 m x 550 m. W części północnej znajduje się jezioro przedzielone kanałem, nad którym przeźrzucono łukowaty mostek.

Początkowo wstęp do parku był zarezerwowany wyłącznie dla okolicznych mieszkańców. W 1877 r. parlament zatwierdził otwarcie parku dla wszystkich i tak pozostało do dziś. Inicjatywa uczynienia go

ogólnodostępnym wyszła od sir Arthura Guinnessa, barona Ardilaun, bardzo bogatego przedsiębiorcy i szanowanego obywatela miasta, właściciela browaru o tej samej nazwie. W następnych latach Arthur Guinness zainwestował w rozplanowanie parku w takiej formie, w jakiej widzimy go dzisiaj. Jest to dzieło architekta z Wielkiej Brytanii Williama Shepparda.

Park oferuje zwiedzającym wiele niespodzianek i atrakcji. By przyciągnąć niepełnosprawnych turystów, utworzono tzw. **ogród dla niewidomych**, w którym obok każdego kwiatu znajduje się tabliczka z jego opisem w języku Braille'a. Niedaleko jeziora zdomowało się kilka gatunków kaczek.

▲ Koncert uliczny na Grafton Street

Kup książkę

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

travelbook

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Dublin

jak na stolicę Zielonej Wyspy przystało, szczyli się malowniczym położeniem na morskim wybrzeżu i jednym z największych parków miejskich w Europie. Portowe miasto od czasów średniowiecza przyjmowało przybyszów z całego świata. Niepowtarzalny klimat dzielnicy średniowiecznej z katedrą i Zamkiem Dublińskim, rozrywkowej Temple Bar oraz szacownego Trinity College z imponującą biblioteką niezmiennie przyciąga rzesze turystów.

Klimatyczne puby

Ślady wikingów

Fascynujące dzieciństwo Celtów

Średniowieczne zamki i klasztory

Wytwórnia whiskey i guinnessa

Piękne plaże i tereny zielone

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Hellon SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebookpoint^{PL}

ISBN 978-83-283-5389-3

9 788328 353893

Cena 26,90 zł